

Het Grote Jugendland Plan

voor 2023 en verder...

Inhoud

1. Inleiding

2

2. Spelen, altijd

7

3. Terrein en programma

13

4. Publiek en communicatie

23

5. Bedrijfsvoering

31

6. Organisatie en financiën

43

7. Jeugdland, altijd

53

Het Grote Plan

1. Inleiding

Jeugdland is een buitenspeelparadijs in Amsterdam Oost. Vier hectare natuur met een kabelbaan, glijbaanberg, watersportcentrum, huttdorp, kinderwerkplaats en moestuinen waar kinderen kunnen rennen, roetsjen, rausjen, zwemmen, speuren, klauteren, bouwen, maken, koken en meer.

Opricht in 1949 als zomerkamp voor jongens die een plek nodig hadden om hun energie kwijt te kunnen, heeft Jeugdland zich door de jaren ontwikkeld tot de groene oase die het nu is. Een geliefde plek in de Indische Buurt direct gelegen naast de Watergraafsmeer (Science Park) met over het water aan de oostkant de nieuwe wijken van Zeeburgereiland en IJburg. Een plek waar kinderen elkaar ontmoeten en samen spelen, in het weekend of met school, op een feestje of vakantiecamp.

Sinds een decennium werken drie vaste programmapartners mee aan de ontwikkeling van het terrein en de activiteiten: de Hemelse Tuinen zorgen voor een bloeiende en groeiende omgeving om in en mee te kunnen werken, spelen, experimenteren en voor inzicht in hoe de natuur werkt. Outdoor & Watersport Amsterdam biedt een uitgebreid aanbod van buiten, water-, sport en spel activiteiten en binnen Maakland – de samenwerking met

jonge kunstenaars van productiehuis Nowhere – is Jeugdland een werkplaats en atelier voor verwondering, verbeelding en creativiteit. Een diversiteit aan mensen zorgt – zowel betaald, vrijwillig als in dagbesteding – voor de dagelijkse openstelling van Jeugdland en het is een graag gebruikte plek voor trainingen en heidagen van organisaties die te gast zijn. De subsidie van stadsdeel Oost samen met de inkomsten die gegenereerd worden met de betaalde activiteiten maken dat het terrein en het programma gratis en dus voor iedereen toegankelijk zijn.

Met het oog op betere samenwerking op het terrein en meer slagkracht hebben het stadsdeel en de programma partners de organisatorische aansturing van Jeugdland op 1 januari 2020 ondergebracht bij Stichting Jeugdland Amsterdam.

Stadsdeel Oost en Stichting Nowhere – die naast het maakprogramma ook de exploitatie ontwikkelde – droegen hun taken over waarmee de nieuwe stichting verantwoordelijk werd voor zowel beheer, onderhoud en toezicht als de programma's en de exploitatie van het terrein.

Nog geen drie maanden op weg in 2020 was alles ineens anders. De maatregelen als reactie op de coronapandemie hadden een ontwrichtende invloed op zaken als kinderfeestjes en verhuur en bleken een lakmoesproef die de nieuwe organisatie goed doorstond. Het belang van een avontuurlijke buitenspeelplek met zoveel ruimte en groen als Jeugdland werd tegelijk niet eerder zo benadrukt. Het bleek uit de vele reacties van bezoekers en het feit dat de bezoekersteller voor het eerst in de geschiedenis de 100.000 passeerde. Hoewel de omstandigheden in de eerste stichtingsjaren door de coronapandemie anders waren dan verwacht, is er veel ontwikkeld en gerealiseerd. De aanleg van stadslandbouwproject de Hemelse Tuin met het blote voeten- en zintuigenpad, de bouw van 'Fort Planckensteijn 2' in het hutendorp, de uitbreiding van het natuur-

zwembad, vele schoolkampen-in-1-dag, een eerste vrijheidsmaaltijd en Oekraïens spelen & koken, seizoensfeesten, een uitgebreid aanbod van inloop programma zowel door het jaar heen als in de vakanties en niet in de laatste plaats de nieuwe organisatie zelf.

Het rapport van RadarAdvies, dat begin 2022 op verzoek van Stadsdeel Oost is uitgebracht, beschrijft de positieve ontwikkeling en oordeelt dat de overgang naar de stichting ervoor gezorgd heeft dat het gedachtegoed als natuurspeelplaats sterker en gericht wordt uitgedragen, dat de medewerkers meer betrokken en tevreden zijn en dat er een divers en groot publiek hun weg naar het terrein weet te vinden.

In dit beleidsplan, dat we eind 2022 schrijven, kijken we naar wat Jeugdland is en wil zijn in de komende jaren. We blikken vooruit, ook tot ver ná 2028. We kijken naar het belang van Jeugdland voor kinderen, formuleren onze doelstellingen op het gebied van programma, terrein, samenwerkingen, communicatie en zakelijk.

De geschiedenis van Jeugdland in vogelvlucht

Om baldadigheid van kinderen in het naoorlogse Amsterdam te verminderen, werd in 1949 een eiland aan de Ooster Ringdijk in de Watergraafsmeer beschikbaar gesteld voor jongens. De enige manier om op Jongensland Oost - ook wel 'Hier is Het' genoemd - te komen, was met behulp van een op ijzeren tonnen drijvend pontje. Op het eiland verrees een miniatuurdorp gebouwd uit oude decors, sloophout en ander afvalmateriaal. In verband met de aanleg van de Ringweg werd het rond 1980 verplaatst naar een terrein bij de Schellingwouderbrug, waar nu Camping Zeeburg is. Tegelijk veranderde de naam in Jeugdland Oost, want vanaf die tijd waren ook meisjes welkom. In 1997 verhuisde Jeugdland Oost naar haar huidige plek, het vroegere Shell-sportterrein aan de Valentijnkade. De letters SHELL stonden in dit geval voor Sport Houdt Elk Lichaam Lenig.

Uit het interview 'Van Jongensland tot Jeugdland'
door Vrienden van Watergraafsmeer

Spelen spelen spelen

2. Spelen, altijd: het waarom en hoe

Waarom Jeugdland? Omdat spelen van levensbelang is. Niet voor niets wordt de uitspraak 'Play is the work of a child' toegeschreven aan verschillende ontwikkelingspsychologen en onderwijsdeskundigen als Maria Montessori, Jean Piaget en Rudolf Steiner. Het Verdrag voor de Rechten van het Kind schrijft 'Ieder kind heeft het recht om te spelen'. Het is waar Jeugdland voor staat. Want een kind dat speelt, is een kind dat beweegt, verbeeldt, ontspant, samenwerkt, zich ontwikkelt en grenzen verkent. Spelen is ook leren – door het samen te doen, of lekker zelf, door te vallen en weer op te staan.

In een tijd van internet, beeldschermen en verstedelijking, spelen kinderen steeds minder buiten. 15% van de kinderen in Nederland speelt zelfs helemaal nooit buiten blijkt uit onderzoek.¹ In een grote stad als Amsterdam zijn de plekken om vrij in de natuur te spelen heel schaars. Daarom is niet alleen het bestaan van Jeugdland zo belangrijk maar ook om het te blijven ontwikkelen en te behouden voor de toekomstige generaties als groene speel-oase in de stad.

1. Jantje Beton. *15% van de Kinderen Speelt Nooit Buiten*. Buitenspeelcoalitie Luidt Noodklok. 3 juni 2021, jantjebeton.nl/pers/15-van-de-kinderen-speelt-nooit-buiten-buitenspeelcoalitie-luidt-noodklok.

Vrij spelen

Spelen begint met vrij zijn. Op Jeugdland hoeft niets en mag (bijna) alles. Kinderen en ook hun ouders, verzorgers en families kunnen even ontsnappen aan de druk van hun agenda en de drukte van de stad. Niet in de schoolbanken, maar buiten op een plek waar alles kan waar elders geen ruimte voor is. Niet tussen de hekjes van een speelpleintje, maar op een uitgestrekt stuk natuur midden in de stad. Op Jeugdland mag je roetsjen en rausjen, bouwen en weer afbreken, zaaien en oogsten, verbeelden en verbazen. En ja, je wordt er vies en kunt je knie bezeren. Kusje erop, en door. Juist in die vrijheid schuilt een grote waarde: kinderen op avontuur, op hun eigen tempo, risico's inschatten, zichzelf en de wereld om hen heen ontdekken.

Samen spelen - samen leven

Op Jeugdland ontmoet je elkaar en speel je samen. De kinderen van het Ambonplein en de Hogeweg, gelovig en niet gelovig, mét en zonder beperking, denkers en doeners, stoer en verlegen. Want de mooiste hut bouw je niet alleen, maar met een nieuwe vriend. Confrontaties kun je daarbij niet uit de weg gaan, maar wel samen oplossen. Jeugdland gelooft in de kracht van samen doen, in samenwerken in plaats van winnen. Meer dan ooit zijn we gebaat bij verbinding, bij meer 'wij' en minder 'ik'. Samen spelen betekent ook buiten je bubbel spelen, met kinderen die je thuis en op school niet zo gauw tegenkomt. Amsterdam herbergt een grote diversiteit aan mensen maar we leven vaak op eilandjes. Jeugdland is laagdrempelig en (gratis) toegankelijk, iedereen is er welkom, sterker nog het is juist belangrijk dat iedereen er is.

Spelen in de natuur - vruchtbare grond

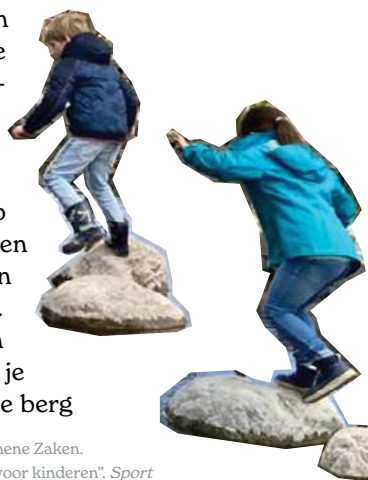
Onze planeet ademt en leeft en soms zucht en steunt zij. Op Jeugdland leren kinderen de natuur kennen die in de stad steeds meer uit het zicht raakt, door erin te spelen maar ook door haar

verder te verkennen en ontdekken in programma's. Het land en het water, de planten en dieren, de seizoenen, de elementen. Kinderen maken kennis met natuurlijke processen en zien waar al die producten die in de winkels liggen eigenlijk vandaan komen. Ze zien een pompoenpitje veranderen in een plant waar meerdere pompoenen aan groeien en plukken bloemen die je kunt eten. Ze zaaien en planten zelf groenten en fruit en koken in de boerderij. Jeugdland leeft met de natuur en steekt haar de hand toe waar mogelijk bijvoorbeeld door meer ruimte te bieden aan diversiteit, nieuwe bomen en meer huizen voor bijen en hommels.

Spelen is bewegen – rennen, vliegen, vallen, opstaan en weer doorgaan

Spelend je lichaam en je zintuigen ontdekken is van onschatbare waarde. Het is in deze tijd ook hard nodig want de motorische vaardigheden van kinderen hollen achteruit.² Ze kunnen minder goed balanceren, minder goed zwemmen – zelfs in een waterstad als Amsterdam – en weten niet meer hoe je valt. Op Jeugdland is volop ruimte voor beweging. Het is een vanzelfsprekend onderdeel van alle activiteiten zonder de competitie van een sportwedstrijd. Of het nu zwemmen in buitenwater is, wroeten in een stuk van de tuin, timmeren aan je hut, op je blote voeten door de modder, of keihard van de berg glijden. Zo krijgen kinderen ook vitamine D binnen, blijven op gewicht, ontwikkelen hun brein, slapen beter. Ze worden letterlijk gezonder.

2. Ministerie van Algemene Zaken. "Sporten en bewegen voor kinderen". *Sport en bewegen* | Rijksoverheid.nl, 20 oktober 2022, www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/sport-en-bewegen/sporten-en-bewegen-voor-kinderen.

Spelen in de verbeelding – alles kan, stel het je maar voor

Spelen stimuleert de verbeelding. De glijbaanberg verandert in een skipiste, een bosje in een jungle, een fles in een raket, brandnetels in soep, bloemen en kruiden in parfum, een

skelter in een boot en een hut in een kasteel. Jeugdland is een magische plek, het is de wereld en het heelal tegelijk en alles ertussenin. De speeltuin prikkelt de fantasie en wekt verwondering op. De activiteiten en het terrein zijn ingericht om kinderen geruisloos aan te zetten tot het doen van nieuwe ontdekkingen, over de wereld en over zichzelf.

Makers maken de plek: samen met kundige en enthousiaste, vaak jonge kunstenaars ontwikkelen we steeds nieuwe programma's en speelaanleidingen. Zo is er op Jeugdland altijd iets nieuws te ontdekken.

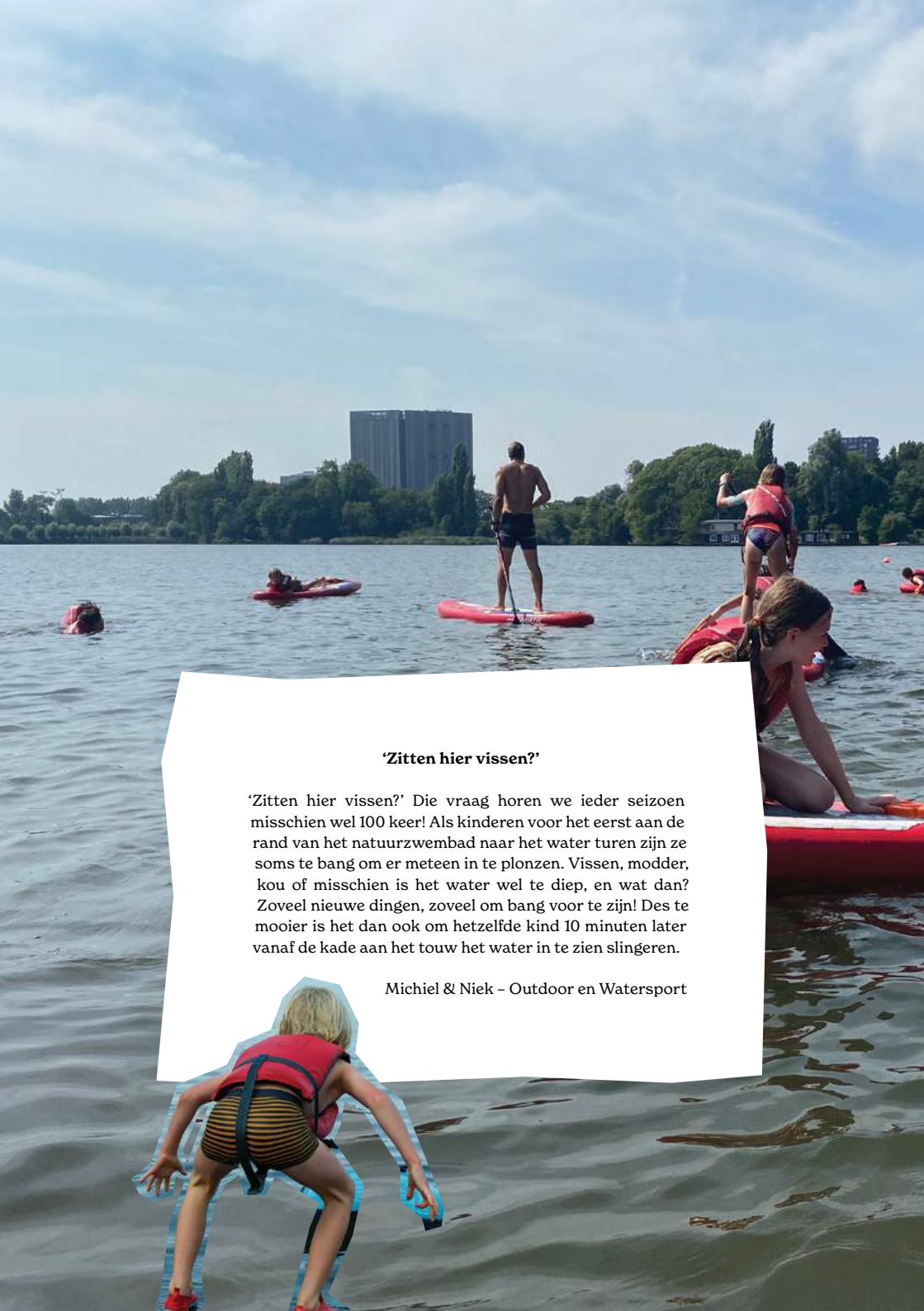
Spelend maken - zelf doen!

In de tijd van on demand en kant-en-klaar verliezen we de band met de producten die we gebruiken. We verleren te vertrouwen op het proces van maken. Op Jeugdland mogen kinderen experimenteren met maken, bouwen en bereiden. Zo leren ze hoe dingen in elkaar steken en waar ze allemaal toe in staat zijn. Want zelf iets maken geeft een goed gevoel, een gevoel van eigenmachtigheid en een groeiend bewustzijn dat we met elkaar de wereld om ons heen vormgeven en inrichten.

Eeuwig spelen - tot over 100 jaar!

Op Jeugdland is iets wonderlijks aan de hand: de kinderen lijken eeuwig jong. Als de ene generatie opgroeit en vertrekt, staat de volgende al klaar om te ontdekken, ontwikkelen en verbeelden. De wereld verandert, maar dat proces herhaalt zich keer op keer. Zo is Jeugdland een plek van de eeuwige jeugd.

In dat licht gezien zijn een politieke termijn van 4 jaar, een concessie van 5 jaar, een directeur die na 7 jaar vertrekt of een generatie kinderen die 10 jaar lang gebruikmaakt van Jeugdland maar korte perioden. Als voorouders van nieuwe generaties pleiten we voor een ruimer perspectief en veel langere lijnen. We zien Jeugdland als een plek die we, net als de aarde, in bruikleen hebben. Een plek voor de lange termijn, waar we zorg voor dragen en die we rijker doorgeven aan de volgende generatie, en de volgende, en de volgende...

'Zitten hier vissen?'

'Zitten hier vissen?' Die vraag horen we ieder seizoen misschien wel 100 keer! Als kinderen voor het eerst aan de rand van het natuurzwembad naar het water turen zijn ze soms te bang om er meteen in te plonzen. Vissen, modder, kou of misschien is het water wel te diep, en wat dan? Zoveel nieuwe dingen, zoveel om bang voor te zijn! Des te mooier is het dan ook om hetzelfde kind 10 minuten later vanaf de kade aan het touw het water in te zien slingeren.

Michiel & Niek - Outdoor en Watersport

Onze Plek

3. Terrein en programma

Zoals beschreven staat op Jeugdland spelen in breedste zin centraal: vrij, samen, in de natuur, in beweging, vol verbeelding, zelf maken en voor altijd.

Vanuit deze missie ontwikkelt Stichting Jeugdland het terrein en het programma de komende jaren verder. We beschrijven de basis, de beweging. Net als de afgelopen jaren - en net als het spelen van kinderen - zal de concrete output al doende groeien en verdiepen.

Doelstellingen voor de komende jaren

- Verrijken terrein en programma
- Vitaal netwerk in groene omgeving, in het stadsdeel en inhoudelijk
 - Samenwerking stedelijke en nationale projecten
 - Viering 75 jaar Jeugdland en 750 jaar Amsterdam

Terrein

In 1996 streek Jeugdland - na gevestigd te zijn op twee eerdere locaties in Oost - neer aan de Valentijnkade, als opvolger van Shell dat er lange tijd zijn sportfaciliteiten had. Op Jeugdland zijn naast het centrale gedeelte waar het paviljoen staat en speelplekken als de glijbaanberg, drie programma-

gebieden te onderscheiden; de Hemelse Tuinen met de bijenstal, het Watersportcentrum aan het Nieuwe Diep en Maakland gevormd door het hutten-dorp en de loods.

Stichting Jeugdland heeft de afgelopen jaren in samenwerking met de programmapartners en met steun vanuit subsidieregelingen flink geïnvesteerd in de ontwikkeling van het terrein. Niet alleen de nieuwe Hemelse Tuin, het nieuwe fort en het natuurswembad werden gerealiseerd, op het moment van schrijven van dit plan is de verhuizing van de 'Kuifje raket' - een kunstwerk in de openbare ruimte - vanuit de Reinwardtstraat aanstaande en het aanplanten van een voedselbos. Het valt bezoekers op dat het terrein is vergroend en aantrekkelijker is geworden.

Met dezelfde continue zorgzame en creatieve energie onderhouden en ontwikkelen we verder. De grootste verandering zal de nieuwe boerderij zijn, die naar verwachting in het voorjaar van 2024 wordt geopend en mogelijkheden biedt voor verblijf - onder de met druivenranken begroeiende pergola bijvoorbeeld - en voor programma. We hopen een klimparcours boven water aan te leggen en na de renovatie van het entreegebied met de nieuwe poort, knappen we het stukje weg op waar tennisvereniging Tie Breakers en Jeugdland aan liggen.

De algehele inzet is om steeds meer inspirerende plekken te creëren, met water en zand, met touwen om in een boom te klimmen, naast de pallets waarmee hutten worden gebouwd worden zogenaamde 'loose parts' toegevoegd om mee te spelen zoals autobanden, tonnen, emmers, grote takken en boomstammen. Op het verlanglijstje staat ook het verkennen van een kleine theatersetting met een pallettribune.

Programma

Het programma op Jeugdland dient als aanleiding

en ter inspiratie bij het vrij spelen. Binnen de verschillende activiteiten nodigen vakmensen de kinderen uit om samen op avontuur te gaan, iets te onderzoeken, iets te maken. Sinds 2011 is er door de huidige vaste partners een programma-aanbod ontwikkeld voor kinderen in de basisschoolleeftijd. Het programma bestaat anno 2022 uit

- inloopworkshops door het jaar heen op vaste dagen en in de vakanties elke dag
- programma voor scholen waaronder NME-lessen, schoolreizen en schoolkampen-in-1-dag
- workshops bij kinderfeestjes
- seizoensfeesten
- 'zelf doen' programma waaronder Maakpakketjes en seizoensspeurtochten
- vakantiecampen door Outdoor & Watersport
- gelegenheidsprojecten

De komende jaren zal het programma worden doorgezet en aangevuld met een peuterprogramma en met workshopreeksen voor meer verdieping. Ook zal Jeugdland vaker aansluiten bij passende stedelijke en landelijke initiatieven en zelf initiatieven ontwikkelen. Een bijzondere gelegenheid is de viering van 75 jaar Jeugdland in 2024 en van 750 jaar Amsterdam in 2025.

Inhoudelijk strekt het programma zich uit over drie thema's: natuur, bewegen, verbeelding en maken.

Natuur

Zoals gezegd: in een tijd van grote klimaatzorgen is de betekenis en het belang van een natuurgebied midden in de stad, waar jaarlijks tienduizenden kinderen spelen, onmetelijk en eindeloos inspirerend. Enerzijds is er de urgentie om heel goed voor dat gebied te zorgen en anderzijds om kinderen die natuur te laten ervaren, over haar te leren en zich zo te verbinden vanuit de visie dat we als mensen onderdeel van de natuur zijn en er niet buiten of boven staan. Het natuurprogramma

op Jeugdland gaat zowel over de 'wilde' natuur als over 'gecultiveerde' natuur in de Hemelse Tuinen en over iets daartussenin zoals het nieuwe voedselbos aan de oostkant van het terrein met diverse vruchtdragende inheemse bomen en planten.

In de Hemelse Tuin openen we in de lente van 2024 de nieuwe boerderij die thuisbasis wordt voor natuur en milieu (NME)- en voedseducatie lessen voor scholen. Het bestaande NME-aanbod wordt uitgebreid en voedseducatie nieuw ontwikkeld. Ook is de boerderij de perfecte plek voor kookworkshops in bredere zin. Vanuit de Hemelse Tuinen gaat natuurlijk de vaste woensdagmiddagworkshop 'van zaadje tot maaltijd' verder, waarin kinderen iedere week zaaien, planten, verzorgen en oogsten en op een vuurtje in de moestuin koken met ingrediënten die ze net daarvoor zelf geplukt of geoogst hebben. Binnen een nieuwe programmareeks gaan kinderen hun eigen 'hemelse tuintjes' ontwikkelen en realiseren, niet alleen bij hen thuis in de tuin of op het balkon maar ook op een andere plek in de buurt. Zo groeien de tuinen de stad in. In de bijenstal vervolgen de Jeugdland-imkers de bijenworkshops.

Voor de 'wilde' natuur in de stad komt steeds meer oog. Jeugdland is onderdeel van de ecologische groenstructuur van Amsterdam en vormt met het Flevopark en de Joodse Begraafplaats een natuurgebied in Stadsdeel Oost. Een gebied met een bijzondere biodiversiteit waar naast veel soorten bomen, planten, kruiden en paddenstoelen dieren als wezels, ringslangen, ijsvogels en uilen leven en waar ook in het water, waaronder de in 2021 aangelegde ecologische vijver, steeds meer soorten insecten en kikkers worden gezien.

In de 'natuurclub' en 'waterbeestjes' workshops op Jeugdland ontdekken de kinderen wat er allemaal leeft op het terrein en via eco-

logische scans en investeren in een groen netwerk in de buurt leert het Jeugdland team zelf ook steeds verder. Op het proces waarin het team en kinderen samen leren van de experts zetten we verder in. Jeugdland nodigt stadsecologen, mycologen en anderen uit om mee op expeditie te gaan op het terrein om de kennis daaruit ook weer door te vertalen naar andere programmaonderdelen en werkt hierbij samen met o.a. de Vrienden van het Flevopark en connecties op Science Park. Speciale aandacht zal er zijn voor het onderhoud en de ontwikkeling van het voedselbos waar scholen uit de buurt bij betrokken zijn.

Bewegen

Spelen op Jeugdland is bewegen; van het hek naar de schommels rennen, een sprong en met het kabelbaantje naar de overkant, balanceren op de klimboom van het blotevoetenpad, gauw op een skelter, roetsj van de grote glijbaan en plons in het water. Het terrein geeft zoveel aanleiding dat je bijna niet stil kan zitten en daarnaast zijn er sinds jaar en dag de programma's van Outdoor & Watersport Amsterdam (OWA).

OWA runt het watersportcentrum en het natuurzwembad en geeft talloze workshops. De instructeurs zijn de koningen van het water en nemen de kinderen daar op allerlei manieren in mee, ze leren hun over de kracht en de uitdagingen ervan en laten hen vooral het plezier ervaren van diverse watersporten maar ook boogschieten, vlotten bouwen, kajakken, gps en survival activiteiten, vuur maken. In het zomerseizoen zijn er reeksen zeillessen en outdoorlessen en in alle schoolvakanties zijn er dagvakantiekampen. Daarnaast biedt OWA vele scholenprogramma's voor het basis- en voortgezet onderwijs. Zwemmen in natuur-

water is een van de centrale onderwerpen voor de toekomst met een jaarlijkse zwemvierdaagse, een voorgenomen jeugdtriatlon rond het Nieuwe Diep en ijszwemmen. Klimmen krijgt een nieuwe dimensie met het klimparcours-boven-water en verkenning van andere aanleiding tot klauteren op het terrein. Bij bijzondere gelegenheden is Jeugdland ook voor samen spelen in de vorm van een spel doen de uitgelezen plek, met een grote groep kinderen en ouders en verzorgers bijvoorbeeld.

Verbeelding en maken

Op Jeugdland zijn nodigt uit om je verbeelding de vrije loop te laten en verbeelding zet aan tot zelf maken, tijdens seizoensfeesten als bloemen tot kronen worden gevlochten, bij het bouwen aan een grote hut die een paleis wordt, bij het voorlezen onder de grote kastanjeboom en het roeren in de heksensoep. Kinderen genieten van die kwaliteit van het terrein maar ook makers zoals Studio 52 – theater voor jongeren – en Mimewave – Oekraïense theater- en animatie makers – die de komende tijd terugkomen.

Waar het gaat om maken in al haar facetten heeft Maakland – onderdeel van cultureel productiehuis en podium Nowhere – de hoofdrol. De Maakland activiteiten startten in 2011 op Jeugdland en groeiden uit tot een rijk programma met wekelijkse workshops in het huttdorp en een werkplaats in de loods. Jonge kunstenaars werken met de kinderen samen aan wat ze maar willen maken en bouwen, ze leren ze om te gaan met de verschillende materialen en maken de meest fantasierijke kastelen en skelters. Ze ontwierpen een lanceerplatform om raketten van petflessen weg te schieten, een activiteit die niet meer weg te denken is. Vanuit het Nowhere cultuurcoaches programma voor scholen uit de Indische Buurt ontstond in de afgelopen jaren het Buitenatelier waarin kinderen beeldend werken en kennis maken met verschillende technieken en ambachten. Het Buitenatelier wordt de komende tijd naast de hutten- en skelterworkshops verder doorgezet. Het Maakland team

droomt voor de komende jaren over verschillende nieuwe maakworkshops en presentaties, over magische plekken en ontmoetingen op het terrein en over vormen om residenties van jonge makers op Jeugdland mogelijk te maken. Laten zij nou bij uitstek degenen zijn om dromen waar te maken.

Samen

Jeugdland is een kansrijke plek waar het gaat om samen. Jeugdland is er voor iedereen. Voor de entree (met uitzondering van groepsbezoek) en het leeuwendeel van de activiteiten hoeft niet te worden betaald en wie wil mag zijn eigen eten en drinken meenemen. Voor hun betaalde aanbod van vakantiedagkampen is Outdoor & Watersport een samenwerking met Stadspas gestart waardoor kinderen uit gezinnen met minder financiële armslag ook deel kunnen nemen.

Het terrein is toegankelijk en uitnodigend voor kinderen (en begeleiders) mét en zonder beperking, Jeugdland communiceert in meerdere talen en is bewust alcoholvrij. Jeugdland slecht drempels. Kinderen en ouders die Jeugdland niet vanzelfsprekend weten te vinden, worden via verschillende wegen actief opgezocht.

Binnen de programma-activiteiten zal de inzet de komende tijd nadrukkelijker op samen spelen zijn. Bij de ontwikkeling van workshops is samen spelen een thema en in de uitvoering nodigen we uit om samen te werken met andere kinderen

dan degene waar je mee kwam. Met initiatiefnemers uit Utrecht organiseren we een eerste Samenspeeluitje, een uitwisseling tussen kinderen mét en zonder beperking. Er zijn plannen voor nauwere samenwerking met buurtorganisaties in de zomervakantie en het samen koken en aan tafel gaan zoals bij de eerste Vrijheidsmaaltijd in 2022 is een mooie bij Jeugdland passende vorm om samen te zijn.

Ook Jeugdland zelf speelt graag samen en blijft dat doen. We werken met een diversiteit aan partners zowel bij het beheer en onderhoud van het terrein als om een gevarieerd en kwalitatief programma te ontwikkelen dat breed gedragen is. Naast de al eerdergenoemde partijen is er bijvoorbeeld ook Amsterdam University College gevestigd op Science Park dat na magere coronajaren de draad oppakt en in 2023 weer workshops in Jeugdlab verzorgt.

In samenwerking met Dynamo worden verschillende programma's gerealiseerd. Medewerkers van Stichting ROADS helpen al sinds jaar en dag twee keer per in het terreinonderhoud. Jonge cliënten van de Raphaël-stichting werken via IAMBE als dagbesteding in de Hemelse Tuin.

Openingstijden terrein, bar en huttendorp

	Terrein		Bar		Huttendorp	
Maandag	x	x	x	x	x	x
Dinsdag	10u00	18u00	x	x	x	x
Woensdag	10u00	18u00	12u00	18u00	11u00	18u00
Donderdag	10u00	18u00	x	x	x	x
Vrijdag	10u00	18u00	12u00	18u00	x	x
Zaterdag	10u00	18u00	11u00	18u00	11u00	18u00
Zondag	10u00	18u00	11u00	18u00	11u00	18u00

Op maandag is het terrein i.v.m. onderhoud gesloten. Op afspraak worden scholen en andere groepen wel ontvangen. In de vakanties is de bar en het huttendorp dinsdag t/m

zondag geopend. In de periode van november t/m februari is sluitingstijd 17u00 omdat de zon dan eerder onder gaat. Koningsdag, 1e en 2e Kerstdag en Nieuwjaarsdag is Jeugdland gesloten.

Programma-uren en deelnemers

	2019	2020*	2021	2022	2023	2024
Uren inloopprogramma	625	450	720	935	1.100	1.200
Deelnemers programma	3.750	2.700	4.724	5.610	6.050	6.600
Aantal scholen		26	52	47	50	55
Deelnemers scholen	2731	2.198	5.607	4.625	4.750	5.225
Totaal aantal bezoekers	80.465	79.777	106.483	90.000	95.000	100.000

* Met name in 2020 zijn de programma-uren en het aantal deelnemers beïnvloed door de coronarestricties

Kom je ook?

4. Publiek en communicatie

Communicatie op Jeugdland gaat minder over marketing en promotie en juist meer over het aangaan van verbinding met partners en publiek en over het vertellen van verhalen. In de afgelopen periode is een basis gelegd waarop we door bouwen.

Doelstellingen voor de komende jaren:

- Verbeteren van de kwaliteit en consistentie van (online) communicatie
- De connecties met de buurt en het bereiken van speciale doelgroepen
- Communiceren vanuit inhoud en missie

Behouden wat er is, verbeteren wat kan

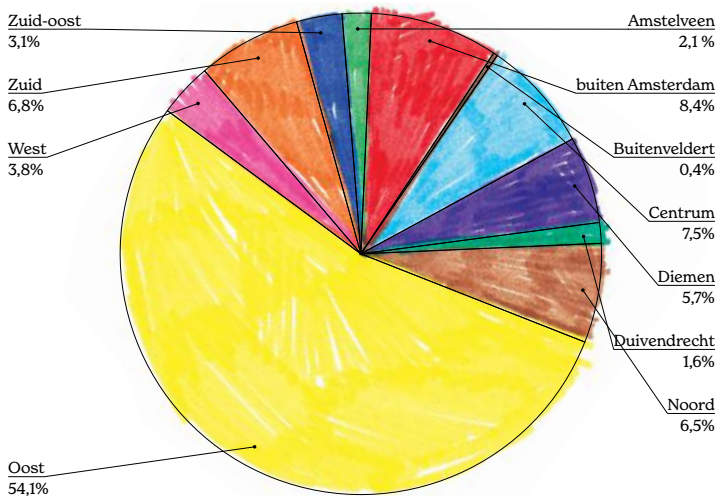
Met de komst van een vaste communicatiemedewerker in het najaar van 2020 heeft Jeugdland een belangrijke stap gezet naar een meer professionele aanpak van de marketing en communicatie. Zonder de huisstijl en de manier van communiceren te veranderen is de organisatie steeds meer naar buiten getreden met aanbod en programma. Naast het uitbouwen van de achterban op sociale media en via regelmatige nieuwsbrieven naar publiek en scholen is er een begin gemaakt met flyereren op scholen. Er zijn connecties aangegaan met andere partijen uit de Indische buurt zoals Mustapha's schaakschool, de Dappere Dames en

Krachtmoeders en ook stedelijk via Midzomer Mokum en – via Outdoor en Watersport – Stadspas.

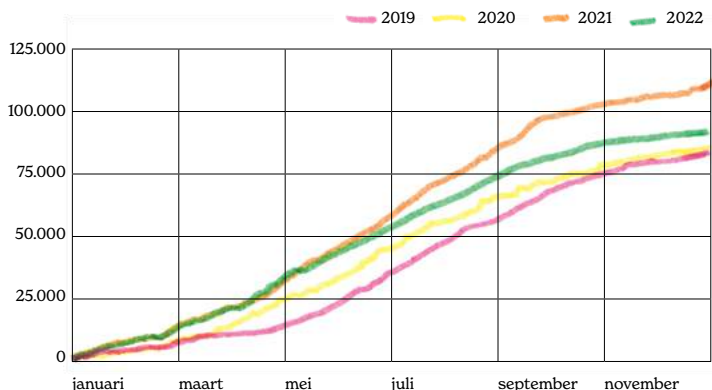
Jeugdland wordt met enige regelmaat getipt of besproken in de Amsterdamse en landelijke pers. In 2021/2022 werden we meermaals getipt in het Parool, waaronder door Jeugdjournaal-presentatrice Milou Stoop (25 september 2021). Over Jeugdland zei ze: “En dan zijn er nog verstopte parels zoals Jeugdland. Met klimtoestellen, een blotevoetenpad, waterpartijen en overal pallets om iets van te timmeren. Een fantastisch soort festivalterrein, maar dan voor kinderen.”

Aan bovenstaande grafieken is af te lezen dat er een stijgende lijn zit in het aantal bezoekers, met een uitschieter in 2021 vanwege corona. Het merendeel (54%) van de bezoekers van Jeugdland is afkomstig uit Amsterdam Oost. Het overige publiek komt uit de rest van de stad en daarbuiten. Jeugdland fungeert met plezier als visitekaartje voor het stadsdeel.

Herkomst van bezoekers huttendorp 2021

Bezoekersaantallen

Sinds 2021 doen we een tweejaarlijks kwalitatief tevredenheidsonderzoek onder kinderen, ouders en begeleiders op het terrein waarin een zo breed mogelijke groep om hun mening wordt gevraagd. De geïnterviewden gaven aan zich welkom te voelen met een gemiddeld rapportcijfer 9. Het publiek is tevreden met het terrein, het aanbod, personeel en de vele mogelijkheden/plekjes. Meerdere mensen zeggen: koester de 'goed georganiseerde chaos' en houd ruimte voor avontuur.

Strategieën voor 2024–2028 Verdiepen, verbreden en verbinden

1. De gewenste doelgroepen gerichter aanspreken en uitbreiden

Jeugdland vindt het belangrijk om drempels te slechten en zo nog meer kinderen uit het stadsdeel te bereiken. Kinderen voor wie het om een of andere reden niet vanzelfsprekend of gemakkelijk is om op Jeugdland te komen spelen. Inzet voor de komende jaren is het beter bereiken van die speciale doelgroepen.

Het vergt daarvoor een blijvend commitment om steeds weer van ons terrein af te komen en in gesprek te komen met partijen. We hebben sinds de start van de stichting geleerd dat het geen simpel proces is en dat blijvende resultaten niet vanzelfsprekend zijn.

Het is van belang om gerichte partnerschappen aan te gaan met partijen die al werken met deze kinderen en door ze zelf op te zoeken in de wijk en samen met hen te communiceren, ook in andere talen dan alleen Nederlands. Of door kinderen regelmatig op te zoeken op schoolpleinen en op andere plekken waar ze komen. Zo worden er kansen gecreëerd om te vertellen over Jeugdland en tegelijkertijd wordt er interessante informatie opgehaald over wat kinderen echt denken van Jeugdland en te horen waar ze behoefte aan hebben.

Om meer Arabisch- en Turks sprekende kinderen te bereiken uit de buurt gaan we in meerdere talen communiceren. De eerste stap is dat we de communicatie rondom het zomerprogramma ook in het Arabisch en Turks verspreiden in de Indische buurt. Om mensen beter de weg te wijzen naar het terrein wordt onderzocht of er gewerkt kan worden met vaste routeaanduidingen langs de kade en liefst verder de wijk in. Op het terrein zelf wordt de basis fysieke communicatie ook in het Engels beschikbaar. Ook op de website willen we de basisinformatie beschikbaar maken in deze talen.

Via de kanalen van de Oekraïense theatermaakster Anastasiia Liubchenko die programma maakt op het terrein en via vluchtelingenorganisaties bereiken we kinderen die hun land hebben moeten verlaten en nu in Nederland wonen. Ook zal er verder geïnvesteerd worden in het bereiken van kinderen met een beperking en het Speciaal Onderwijs door de hele stad.

2. Beter in het zicht met het verhaal van Jeugdland

Jeugdland bouwt de komende jaren door op de beweging die al is ingezet en zal nog meer naar buiten treden door Jeugdland in de wijk, in Amsterdamdaarbuiten, stevig toegankelijk n e e r te zetten als dé plek als het gaat om groen en spelen. Dit gebeurt op de eigen sociale mediakanalen en op de nieuwe website die in 2023 wordt gelanceerd waarop niet alleen het programma gecommuniceerd wordt, maar waar steeds vaker verteld wordt wat er op het terrein in de hand is, waar opvallende gebeurtenissen, duurzame ontwikkelingen, weetjes of nieuwsfeiten uitgelicht worden waar kinderen ook zelf aan het woord komen. We zetten dit op meer terreinen: fysiek, via social media en via inhoudelijk (media)kanalen.

De fysieke zichtbaarheid van ons programma wordt versterkt met het flyeren op scholen en door vaker een postercampain in te zetten in de buurt.

Onze aanwezigheid op sociale media moet meer een inspiratiebron worden voor kinderen en ouders die in de stad wonen over hoe fijn spelen is en waarom natuur in de stad zo belangrijk blijft. Door bijvoorbeeld regelmatige updates te geven over het voedselbos, de tuinen met straks de nieuwe boerderij of over de wilde dieren op het terrein. Duurzaamheid is daarbinnen een belangrijk thema. Via online communicatie meer laten zien van alle duurzame ontwikkelingen op ons terrein en dit koppelen aan het grotere plaatje en waarom goed zorgen voor de aarde zo belangrijk is voor de kinderen van nu, voor later.

We gaan meer communiceren via de groene kanalen uit te buurt: het bewonersinitiatief GroenDoener en Buurtgroen, de online community voor groene Amsterdammers. En op landelijk niveau vertellen we het verhaal van Jeugdland

door nog vaker aan te sluiten bij grote, landelijke initiatieven zoals het Weekend van de Wetenschap, Open Tuinen Dagen, Samenspeeldag en de week van de Toegankelijkheid.

Jeugdland 75 jaar & Amsterdam 750 jaar

De komende jaren valt er een hoop te vieren. In de zomer van 2024 bestaat Jeugdland 75 jaar en het jaar erop bestaat de stad Amsterdam 750 jaar. Eén van de manieren waarop wij aandacht willen geven aan deze mijlpalen is door het verzamelen van verhalen uit en over Jeugdland en de directe omgeving, van vroeger en nu. Via een kijk- en luisterroute door het groene gebied dat Jeugdland en het Flevopark vormen – natuurgebied Oost – brengen we die terug bij het publiek. Het idee hiervoor ontstond bij de brainstorm die we met kinderen deden op het zomerfeest van 25 juni j.l. Ze vertelden ons wat er volgens hen hoort bij het vieren van een verjaardag; die van henzelf, die van Jeugdland én die van Amsterdam. Naast het kijk- en luisteravontuur zullen we bij het vieren van de verjaardagen meerdere ideeën die de kinderen hebben aangedragen uitvoeren.

“Ewa, dat is die mevrouw van Jeugdland!”

In de laatste week voor de zomervakantie reden we in onze groene truien met de Polaris, het kleine terreinwagentje met daarop groot het Jeugdland-logo langs de scholen in de Indische Buurt. Op de meegebrachte flyers staat alle informatie over het gratis aanbod in de zomervakantie. In de pauzes, op de schoolpleinen van scholen als de Al Jawhara school op het Sumatraplantsoen of bij de Indische buurtschool in de Bankastraat, delen we de flyers uit aan kinderen, ouders en leraren. Op de schoolpleinen zijn de reacties altijd enthousiast. Ouders vertellen ons dat ze elk weekend even komen uitrazen en kinderen die vertellen over hoe hoog de hut wel niet was die ze vorige vakantie hadden gemaakt. Maar ook kinderen die nog nooit op Jeugdland zijn geweest, “Mevrouw, hij is echt nog nooit op Jeugdland geweest, echt niet! Mag hij ook een flyer?” Of kinderen die op het schoolplein vinden dat ze iets te oud zijn, maar een week later wel vol overgave aan een skelter bouwen op de asfaltplaat. Ondertussen worden we op de schoolpleinen al direct herkend; “Ewa, dat is die mevrouw van Jeugdland!”

Sanne Sofie - communicatie Jeugdland

MANE

10

Zo doe wei dat

5. Bedrijfsvoering

De gang van zaken op Jeugdland verschilt sterk met de seizoenen. Daarbij hebben de start van de nieuwe organisatie en de coronapandemie – met z'n restricties voor met name horeca en verhuur enerzijds en zijn aanjagende functie richting vrij publiek anderzijds – de jaren 2020 en 2021 bijzonder gemaakt.

Doelstellingen voor de komende jaren

- Veilig houden en duurzaam en toekomstbestendig maken
- Nieuwe boerderij inbedden en ontwikkelen
- Verbinding tuinen, boerderij en horeca versterken

De dagelijkse praktijk van een plek waar 362 dagen per jaar gewerkt wordt, die groeit en bloeit en waar vele tienduizenden bezoekers met allerlei verschillende doelen komen heeft veel facetten.

Beheer en onderhoud terrein en gebouwen

Stichting Jeugdland beheert en onderhoudt het terrein en de gebouwen namens Stadsdeel Oost, de eigenaar. De medewerkers van het beheerteam zorgen het hele jaar door dat het veilig, toegankelijk, intact, schoon en opgeruimd is. Specialistisch werk wordt uitgevoerd door externe aannemers. Buiten openingstijden houdt de bewoner van de beheerderswoning zicht op het ter-

rein. In de komende jaren zullen kinderen, ouders en begeleiders die dat willen ook de mogelijkheid krijgen om te helpen in het onderhoud, bijvoorbeeld van het nieuwe voedselbos.

Het onderhoud van de Hemelse Tuinen, die bijna een kwart van het terrein beslaan, vergt specifieke kennis en kunde waarvoor een tuincoördinator en medewerker verantwoordelijk zijn. Zij worden bijgestaan door de groenbeheerder en een sterke groep tuinvrijwilligers.

Daarnaast stonden de afgelopen jaren in het teken van het in beeld krijgen van verschillende andere partijen die een rol hebben in het beheer en onderhoud; dat van de speeltoestellen bijvoorbeeld en van een deel van de bomen. Ook zijn voorbereidingen getroffen voor de eigendomsovergang van het Paviljoen en het Watersportcentrum van het Stadsdeel naar Gemeentelijk Vastgoed. Het is de bedoeling dat de gebouwen in de periode eind 2022 tot eind 2023 gerenoveerd worden zodat in januari 2024 de huurcontracten tussen Stichting Jeugdland en Gemeentelijk Vastgoed kunnen ingaan.

In het najaar van 2023 staat de start van de nieuwbouw van de boerderij gepland. Door een ongeluk brandde het oude gebouw, dat de dieren die er tot eind 2019 leefden herbergde, in augustus van 2022 af en moest daarna gesloopt worden. Gelukkig wordt het gat dat geslagen is straks ingevuld door de stadse landbouwboerderij die al voorzien was als sluitstuk van de aanleg van de Hemelse Tuinen. Daarna zal onze aandacht uitgaan naar het goed inbedden van de boerderij in alle aspecten van de bedrijfsvoering op Jeugdland.

Groot onderhoud wordt onder leiding van de stichting uitgevoerd en jaarlijks gefinancierd vanuit extra budget van het Stadsdeel. In het nieuwe adviesrapport voor meerjarig onderhoud staat het te verwachten groot onderhoud aan het terrein en de bijgebouwen; de loods, de bijenstal de kassen en Jeugdlab, beschreven. Gezien het vele werk dat de afgelopen

jaren is gedaan lijkt het voor de komende jaren mee te vallen. Van belang is wel dat de in 2030 noodzakelijke vervanging van de loods wordt voorbereid.

Veiligheid en toezicht

Jeugdland is een omgeving waar kinderen veilig kunnen spelen, met volwassenen liefst op afstand. Waar ze vies mogen worden, kunnen vallen om daarna weer op te staan, grenzen verkennen. Waar ze risico's mogen nemen maar ook beschermd zijn tegen gevaar.

Tijdens openingstijden is er structureel een beheerder aanwezig die met collega's toezicht houdt op het terrein en de gebouwen. Speciale aandacht is er voor het huttdorp. Toezicht op de spelende kinderen gebeurt in samenwerking met de ouders, verzorgers, leerkrachten, zij zijn immers degenen die het kind kennen. Het beheerteam draagt zorg voor goede zichtlijnen waardoor niets aan het oog ontsnapt, er wordt door de medewerkers gewerkt volgens het 4 ogen principe en voor iedereen die op Jeugdland werkt is het overleggen van een Verklaring Omtrent Gedrag (VOG) verplicht.

Het gehele vaste team op Jeugdland volgt twee keer per jaar een BHV training gericht op alle mogelijke incidenten die zich zouden kunnen voordoen. Het BHV team bestaat uit medewerkers van Stichting Jeugdland Amsterdam en Stichting Outdoor & Watersport Amsterdam. In het paviljoen is een AEDdefibrillator aanwezig. Incidenten, ongevallen en voorvallen worden bijgehouden in een logbestand. Er is regelmatig contact met de wijkagent en waar nodig met relevante instanties. De hoofdbeheerder is in het bezit van VCA-Vol en is NEN-3140 keurmeester gecertificeerd. Diverse medewerkers zijn in het bezit van een diploma Sociale Hygiëne en hebben een cursus Vreedzame Wijk gevolgd en eerste hulp bij psychische problemen.

Legenda:

- Verhard pad
- Verhard terrein
- Moestuin
- Blotevoetenpad
- Steigers
- Zandspeelplaats
- Voedselbos

K+R
KISS+RIDE

ENTREE

← Valentijnkade
Richting OV en Parkeren

Horeca en verhuur

Limonade uit de tuin, koffie met appeltaart voor papa en mama, een tosti bij het hutten bouwen of een ijsje. Dat hoort ook bij het spelen en bieden we met veel plezier aan. Net als een kinder- of familiefeestje, ontvangst van een BSO en ander groepsbezoek en verhuur met catering voor organisaties. De afgelopen jaren vierden gemiddeld ruim 400 kinderen per jaar hun verjaardag op Jeugdland en na een stille coronatijd waren er in 2022 weer op 74 dagen ruimtes verhuurd. Na twee jaar alleen de bar buiten te hebben zijn sinds november de bar in het paviljoen en de zalen ook weer open voor publiek.

De horeca en verhuur is vanaf 2012 ontwikkeld door Nowhere en overgenomen door Stichting Jeugdland. Het vormt een groot onderdeel van de bedrijfsvoering en een essentieel deel omdat de inkomsten de basis voor het gratis programma zijn. Het generen van omzet past binnen het beleid dat Jeugdland gratis is voor individueel bezoek maar dat wie er iets wil organiseren daarvoor betaalt.

Daarbij is het steeds van belang dit op de juiste manier te doen en de brede toegankelijkheid voor ogen te hebben. Daarom mogen bezoekers altijd hun eigen eten en drinken meenemen en is er bij de bar een assortiment met naast duurdere zelfgemaakte ice coffee en chocoladetaart ook simpele filterkoffie en limonade. Een kinderfeestje kan worden uitgebreid met poffertjes, een workshop door een van de programmapartners of met een activiteit als broodjes bakken. Alleen het boeken van een tafel en limonade behoort ook tot de mogelijkheden. En een reguliere BSO betaalt een vaste bijdrage per kind. Vrijwilligersorganisaties die met kinderen uit de buurt komen reserveren kosteloos.

Een mooie ontwikkeling bij de verhuur aan organisaties is dat, net als de vaste buitenschoolse opvang door KCWA en

het afgelopen jaar de woensdagmiddag-groepen van Arkin, deze steeds vaker een inhoudelijke verbinding met Jeugdland hebben; ouder en kindteams, onderwijsontwikkelaars, pedagogen, psychologen, jeugdzorg. Ook dit komt de balans tussen ondernemen en de maatschappelijke functie ten goede.

Naast het doorzetten van deze manier van ondernemen zullen we de komende jaren de verbinding tussen de bar en de tuin verder ontwikkelen om zo een gezonder aanbod te realiseren dat substantiëler aansluit bij het natuurlijke karakter van het terrein. De komst van de nieuwe boerderij biedt meer mogelijkheden om oogst te verwerken tot bijvoorbeeld soepen, limonades en quiches. De inzet op kookworkshops en voedseleducatieprogramma's zal hier verder aan bijdragen.

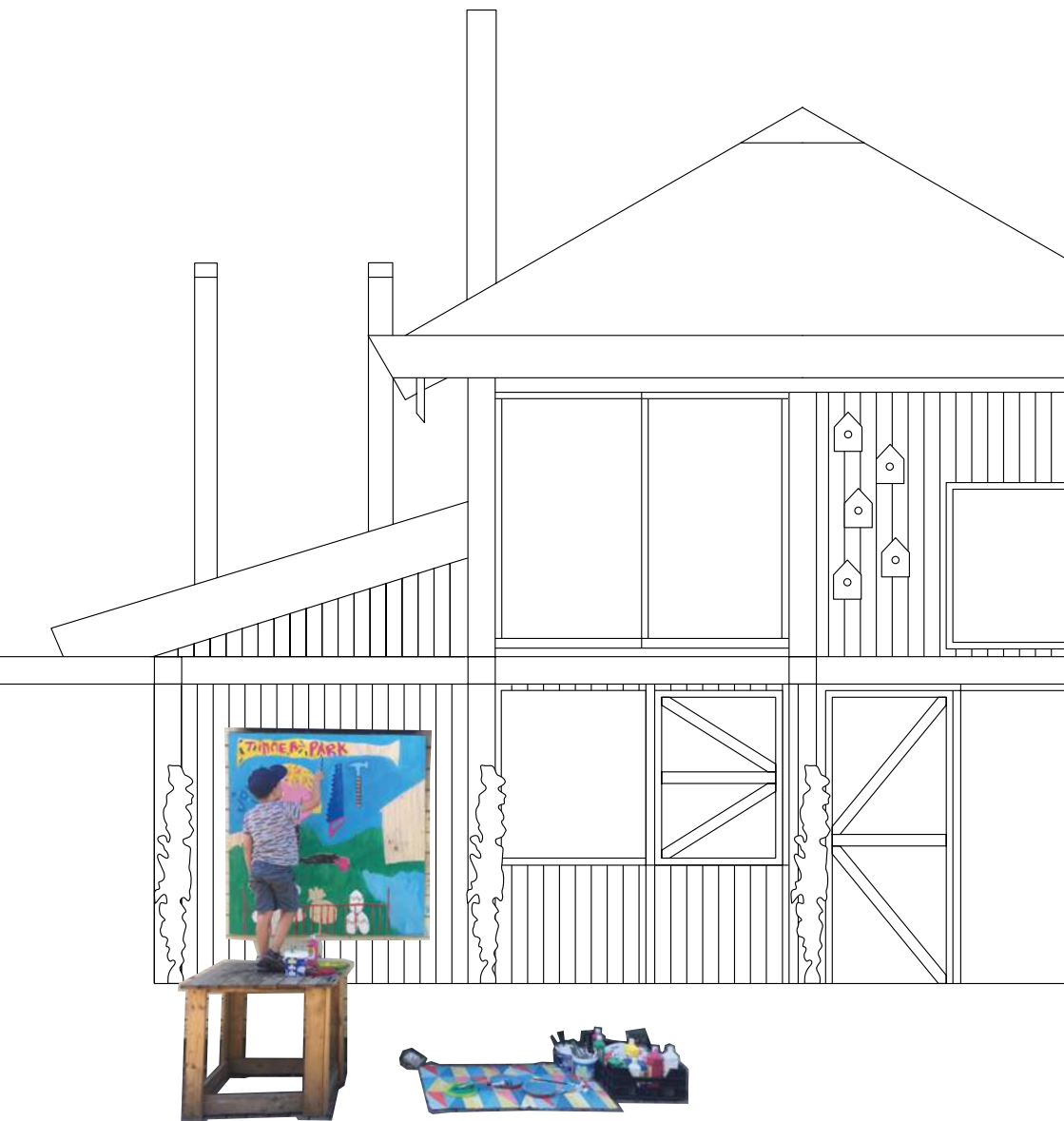
Fysieke toegankelijkheid

Omdat Jeugdland er voor iedereen is en gaat over samen spelen is brede toegankelijkheid een voorwaarde. Sociale toegankelijkheid is in hoofdstuk 3 beschreven onder 'Samen' en hiervoor bij 'Horeca en Verhuur'. Bij fysieke toegankelijkheid gaat het om welkom zijn, bereikbaarheid, toegankelijkheid, bruikbaarheid en veiligheid. Er zijn in de afgelopen jaren diverse aanpassingen doorgevoerd en de stichting gaat verder met bewustzijn creëren onder medewerkers, alertheid in de dagelijkse gang van zaken, verbetering van informatie. Sinds de aanleg van de verharde paden door de Hemelse Tuinen in 2021 is vrijwel het gehele terrein van Jeugdland goed bereikbaar voor wie minder goed ter been is. Onderweg zijn er verschillende zitmogelijkheden, het paviljoen heeft een MIVA toilet en mensen met een Europese Gehandicaptenparkeerkaart zijn welkom om op het terrein te parkeren. Toegankelijkheid is ook goed geborgd bij de nieuwbouw van de boerderij.

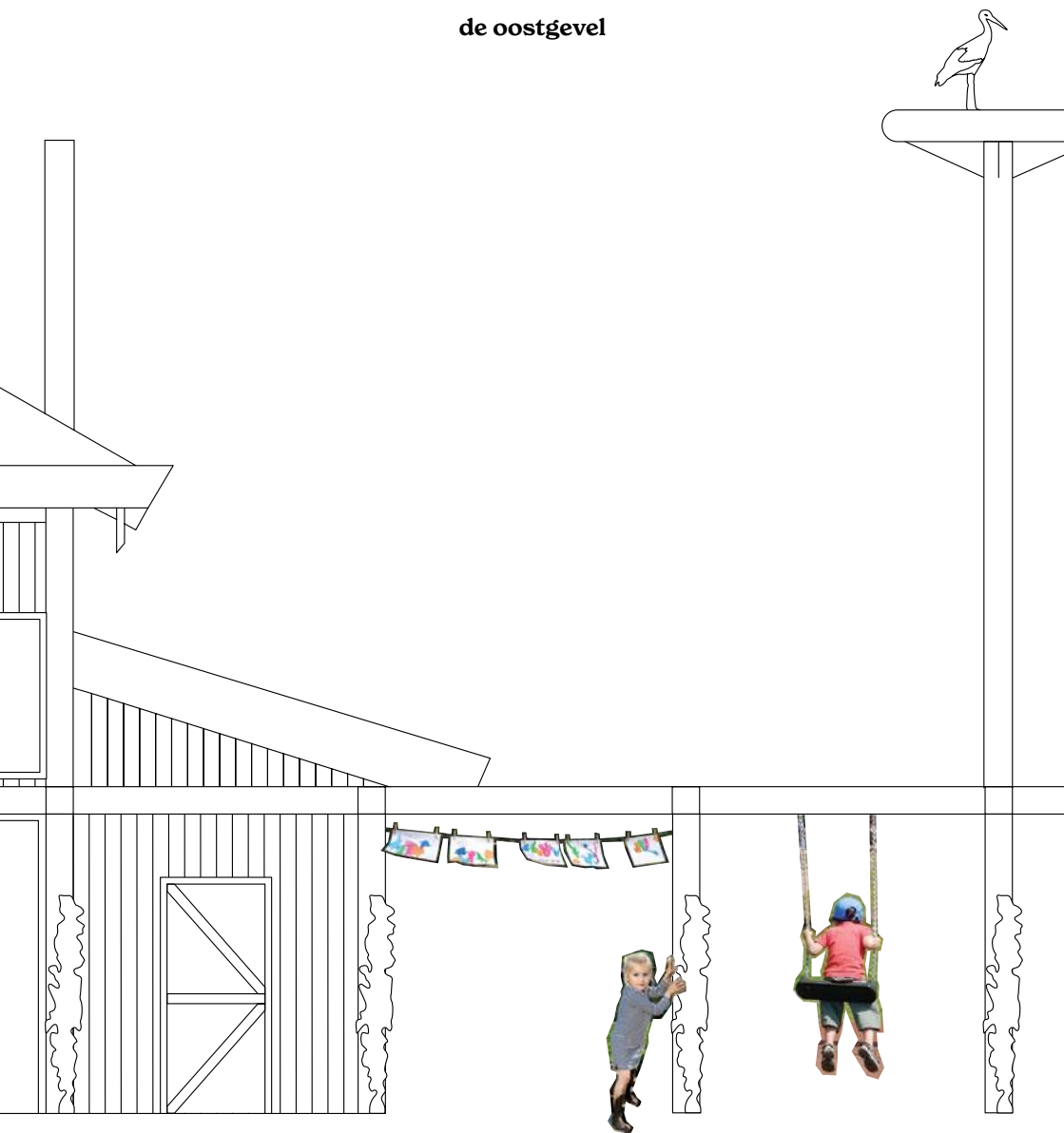
Duurzaamheid

Natuurlijk is duurzaamheid op Jeugdland een belangrijk onderwerp. Er wordt het nodige gedaan op het gebied van afval scheiden (glas, papier, karton, restafval, groenafval, pallethout afval en ijzerafval). Ter vermindering van stroomverbruik zijn

ontwerptekening nieuwe boerderij,

de oostgevel

alle gebouwen voorzien van LED-verlichting en er liggen 95 zonnepanelen op het dak van het paviljoen. Planten worden zover mogelijk bewaterd met regenwater of water uit de sloot, compost afval komt volledig ten goede aan de tuin en met het oog op de biodiversiteit is het uitgangspunt – in het bijzonder in de Hemelse Tuinen – bewust de natuur zijn gang laten gaan en geen bestrijdingsmiddelen gebruiken.

Maar er valt ook nog veel te verbeteren. Een LCA (Life Cycle Analysis) scan zal input geven voor protocollen om op een nog meer verantwoorde manier om te gaan met verwarming, verlichting, watergebruik en het maken van vuur. We zoeken de komende tijd naar mogelijkheden om het gebruik van papieren bekertjes te verminderen en verpakkingsmateriaal van producten te beperken. De renovatie van de gebouwen en de nieuwe boerderij die ‘state of the art’ is op gebied van duurzaamheid, betekenen een sprong voorwaarts.

Conclusie van het onafhankelijke onderzoek door RadarAdvies

“...de overgang naar stichting Jeugdland werkt. De ontstane eenheid als gevolg van de nieuwe organisatie-inrichting heeft een positief effect gehad op 1) het uitdragen van het gedachtegoed van Jeugdland, 2) de ervaring van de verschillende betrokkenen wat betreft samenwerken, de kwaliteit van het geleverde werk en werkplezier, 3) de coördinatie van het gehele terrein en daarbij horende educatieve activiteiten rondom spelend leren en 4) het waarborgen van de veiligheid. Bovendien kunnen we voorzichtig concluderen dat deze organisatiestructuur ook een positief effect heeft op de financiële flexibiliteit en stabiliteit van Jeugdland.”

Vredesduif

Tijdens de Vrijheidsmaaltijd op 5 mei waren twee kinderen achter de duiven aan het aanrennen. Ineens hoorde ik de één tegen de ander zeggen: 'Nee, niet die witte! Dat mag niet! Dat is een vredesduif!'

Roos - Hemelse Tuinen

de mensen en de cijfers

6. Organisatie en financiën

Doelstellingen voor de komende jaren

- Verder lerende organisatie.
- Doorontwikkelen programma partnerschappen
- Optimaliseren eigen inkomsten in balans met rijk programma en brede toegankelijkheid

Organisatie

Stichting Jeugdland Amsterdam werd op 25 november 2019 opgericht door de Raad van Toezicht waarvoor de leden voorgedragen werden door Stadsdeel Oost en de vaste programmapartners Nowhere, Hemelse Tuinen en Outdoor & Watersport (OWA). De stichting kreeg vanaf 2020 van het stadsdeel de concessierechten voor gebruik van het terrein en de gebouwen. Waar er vroeger sprake was van verschillende eilanden is er sindsdien één organisatie die echt 'kantoor houdt' op Jeugdland.

Centraal in de organisatie staat het operationele team dat de dagelijkse leiding heeft. Dit team wordt gevormd door de directeur, de hoofdbeheerder, de groenbeheerder (gedetacheerd vanuit het Stadsdeel), de coördinatoren programma en horeca/verhuur en de medewerker administratie/communicatie. Naast dit team zijn er het beheer-team, het tuinteam en het horeca/programmteam. In totaal

ruim 7 fte in loondienst verdeeld over ca 18 medewerkers waaronder oproepkrachten en bij tijd en wijle aangevuld met freelancers en soms een stagiair. Gezien de 362 dagen dat er op Jeugdland gewerkt wordt en de vele aantallen bezoekers en activiteiten is het aantal fte relatief klein maar 'Team Jeugdland' is bevlogen en ambitieus en zal ook de komende tijd verder leren en zich ontwikkelen.

Van onmisbare waarde zijn de vrijwilligers die werken binnen het beheerteam en het tuinteam. De jongste is 14 en de oudste 80 jaar! Sommigen werken meerdere dagen per week, sommigen een vaste ochtend en anderen komen soms een dag helpen via Ympact 020 en NLCare's. Veel werkplezier brengen ook de medewerkers in dagbesteding via ROADS en de Raphaëlstichting.

Zoals in 'Terrein en programma' beschreven, vertegenwoordigen de drie programmapartners op Jeugdland de inhoudelijke hoofdlijnen natuur, bewegen en verbeelding en maken. Zij maken programma en voeren dat uit binnen de diverse onderdelen die Stichting Jeugdland aanbiedt zoals het inloopprogramma, seizoensfeesten, scholenprogramma en feestjes. Ook geven de stichting en de partners gezamenlijk programmaplekken op het terrein vorm. De samenwerking tussen Stichting Jeugdland en de partners is intensief en verschilt naar gelang de organisatievorm van de partner, de expertise, het wel of niet op het terrein gevestigd zijn en specifieke onderwerpen, zoals de samenwerking op gebied van verhuur met OWA. Al doende ontwikkelen we ook. Zo hebben we gezamenlijk met Nowhere voor meerdere dagen per een programmamaker voor Maakland aangesteld die het programma verder zal uitwerken en verdiepen.

De dansense worm

Tijdens de Natuurclub, een naschools programma op de donderdagmiddag gingen we op expeditie op ons Eetbaar Eiland. Met een groep stoere jongetjes van de Flevoparkschool maakten we wilde soep in de tuin. Opeens hoorde ik veel gelach en geroep. 'Juf! Juf, kijk! Een dansende worm op m'n jas, juf, kijk! Voor ik het wist stond iedereen de worm na te doen en mee te dansen, heen en weer van links naar rechts. Niet alleen de kinderen deden mee, maar mijn collega en ik ook. Toen de rust weer een beetje was teruggekeerd en we beter keken, bleek het helemaal geen worm te zijn. Het was een rups. En hij danste niet, hij was gewoon op zoek naar een takje! We gaven hem een naam en brachten hem naar de struiken. Die plotse verwondering voor de natuur en de vrolijkheid die de dansende "wormrups" opriep, zal me altijd bijblijven.

Leonie - scholen- en programma-
coördinator Jeugdland

Financiën

Sinds de start van de stichting bestaat de financiële huis-houding van Jeugdland uit twee onderdelen.

‘Beheer, onderhoud en toezicht’ beslaat het beheer en onder-houd van het terrein, het toezicht en de veiligheid bij de dage-lijkse openstelling. Hiervoor ontvangt de stichting een subsi-die van Stadsdeel Oost. ‘Programma, horeca en verhuur’ is de exploitatiekant waarbinnen de stichting via de bar, feestjes en verhuur eigen inkomsten genereert die het (gratis) programma mogelijk maken. Inzet is om de eigen inkomsten te optimaliseren in balans met rijk programma en brede toegankelijkheid, zie ook hetgeen eerder beschreven bij ‘Horeca en verhuur’.

Hoewel er flinke corona restricties voor de exploitatie gol-den zijn de eerste jaren van de stichting financieel veilig verlopen. De flexibele inzetbaarheid van het team en het grote aantal bezoekers dat geen feestjes gaf maar wel een drankje kocht aan de bar hebben daaraan bijgedragen. Daarnaast wa-ren er de subsidies voor de aanleg van de Hemelse Tuin vanuit de stedelijke regelingen voor Stadslandbouw, Aanplant nieuwe bomen en Toegankelijkheid, en voor het zomerprogramma vanuit Fonds voor Oost.

Aan de beheerkant nemen de kosten met de jaren geleidelijk toe door de ontwikkeling van lon-en en prijzen. In de realisatie van 2021 is bij de onderhoudskosten de aanleg van de Hemelse Tuin te zien, vanaf 2022 zijn de coördinatie en het onderhoud van de Hemelse Tuin toegevoegd. De huisvestingslasten laten een extreme stijging zien vanwege het in 2024 ingaan van de huurcontracten

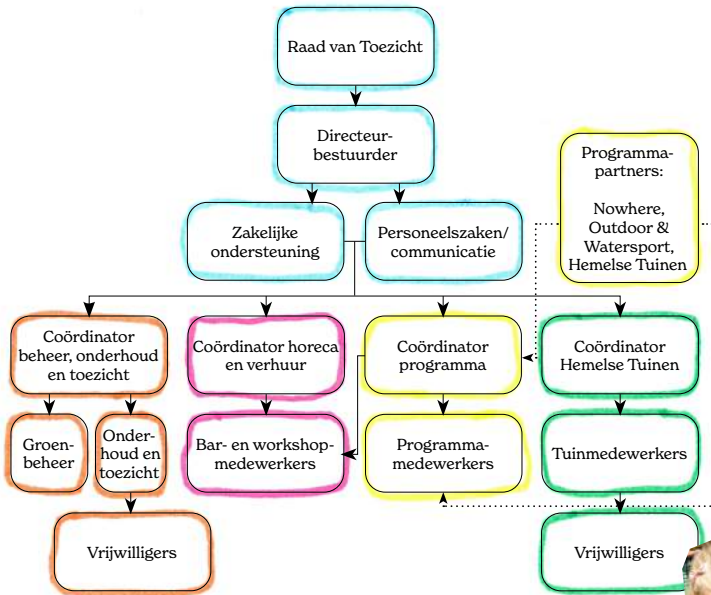
voor het paviljoen, het watersportcentrum en de nieuwe boerderij en vanwege de hoge energieprijzen. In verband met de oplevering in de lente van 2024 is in dat jaar 75% van het huurbedrag opgenomen. De subsidie van het stadsdeel is toegezegd voor de periode 2020 tot en met 2023. Voor de periode vanaf 2024 doen we op moment van schrijven een aanvraag om op dezelfde gronden door te gaan. Daarbij zien we ons genoodzaakt om naast een inflatiecorrectie en het afdekken van de huur van de boerderij – dit loopt via een constructie met de centrale stad – een verhoging te vragen voor de huur en energielasten die flink hoger zijn dan voorzien.

Aan de programma- en exploitatiekant stijgt het begrotings-totaal met de jaren door toename van het programma en van de bezoeken. Wat betreft de verhuur is 2022 het eerste jaar van de stichting dat – naar verwachting – meer representatief is voor de komende tijd. Die ontwikkeling is meegenomen in de cijfers. In 2024 schieten de organisatiekosten omhoog omdat de boerderij vanaf dat moment deel uit gaat maken van het geheel en daar zowel coördinatie kosten als exploitatiekosten zijn. Ook vieren we in 2024 het 75-jarig bestaan van Jeugdland met extra programmakosten waarvoor we fondsen zullen werven.

De programmabegroting voor 2024 is sluitend maar in de praktijk kunnen extra inkomsten bij de bar niet direct omgezet worden in extra programma-activiteiten. Idealiter wordt in het ene jaar reserve opgebouwd die een investering in het volgende jaar mogelijk maakt. Ondernemen is kansen zien en reageren op wat er gebeurt. Als er reserveopbouw mogelijk is dan zal die altijd ten goede komen aan het programma en de inhoudelijke ontwikkeling van het terrein. Dat is waar Jeugdland over gaat en dus leidend bij wat we doen.

De begroting over de eerstvolgende jaren na 2024 is gebaseerd op dezelfde kaders. Voor nog te ontwikkelen programma zal een bijbehorend financieringsplan gemaakt worden.

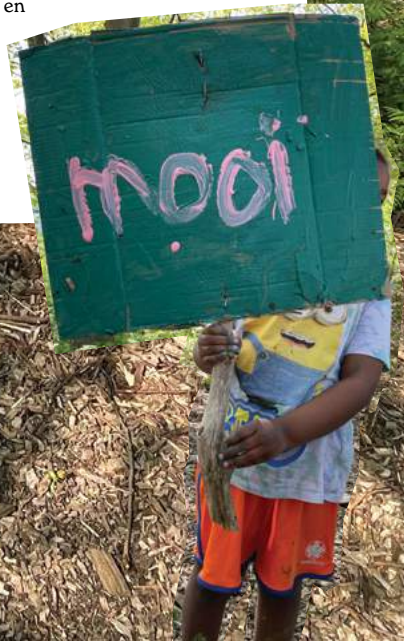
Organogram

'Kanjers'

Het is een warme lentedag. Wij (mijn collega Elodie, een grote bult kinderen en ik) bevinden ons in een uithoek van Jeugdland. Het is feest en het thema is flower power. Hier, tussen de bomen, beramen we een protest. Onder het mom van 'vrijheid, blijheid,' demonstreren we vandaag niet tégen, maar vóór; vóór de dingen waar we blij mee zijn, gericht aan de mensen die we liefhebben. Een complimentenprotest. Op mijn eigen bordje schrijf ik: 'Jullie zijn kanjers!' Tijdens de protestmars over het terrein zeg ik tegen de kleine jongen die naast me is komen lopen dat hij een kanjer is. 'Niet,' schreeuwt hij terug. Met enige verbazing zeg ik hem dat hij wel degelijk een kanjer is. 'Nietwaar,' roept hij opnieuw. Ik begin me een beetje zorgen te maken en vraag hem waarom hij dat denkt. Er valt een korte stilte. En dan, met een ondeugende blik en een grote glimlach op zijn gezicht, roept hij: 'Jij bent een kanjer!'.

Ylja - workshopmaster Maakland/
Nowhere

Begroting beheer, onderhoud en toezicht

	Begroting 2020	Realisatie 2021	Begroting 2023	Begroting 2024
LASTEN				
Organisatie beheer	€ 240.075	€ 218.215	€ 251.009	€ 262.493
management	€ 95.471	€ 91.677	€ 100.840	€ 106.886
beheer, toezicht, groen	€ 144.604	€ 126.538	€ 150.168	€ 155.607
Huisvesting	€ 52.500	€ 58.404	€ 87.115	€ 186.838
huur diverse panden	€ 30.000	€ -	€ 30.000	€ 109.894
gas, water, elektriciteit	€ 10.000	€ 27.126	€ 28.500	€ 45.250
overige huisvesting kosten	€ 12.500	€ 31.278	€ 28.615	€ 31.694
Onderhoudskosten	€ 17.500	€ 111.180	€ 30.500	€ 31.263
Kantoor/overig	€ 40.000	€ 66.674	€ 58.100	€ 57.369
TOTALE LASTEN	€ 350.075	€ 454.473	€ 426.724	€ 537.963
BATEN				
Huurbijdrage OWA	€ -	€ -	€ -	€ 14.000
Subsidies				
Stadsdeel Oost - beheer, onderhoud, toezicht	€ 350.000	€ 350.000	€ 426.728	€ 437.396
Stadsdeel Oost - Huurbijdrage nieuwe boerderij	€ -	€ -	€ -	€ 44.816
Stadsdeel Oost - ophoging i.v.m. huur- en energie	€ -	€ -	€ -	€ 41.750
Projectsubsidies en bijdragen Hemelse Tuin	€ -	€ 109.714	€ -	€ -
TOTALE BATEN	€ 350.000	€ 459.714	€ 426.728	€ 537.962
Saldo beheer, onderhoud en toezicht	€ -75	€ 5.241	€ 4	€ 0

Begroting programma, horeca en verhuur

	Begroting 2020	Realisatie 2021	Begroting 2023	Begroting 2024
LASTEN				
Organisatie programma/ exploitatie	€ 156.404	€ 171.406	€ 199.807	€ 253.888
Materialen en onderhoud	€ 90.021	€ 47.634	€ 77.898	€ 84.111
inkoop bar	€ 35.000	€ 35.666	€ 42.000	€ 43.050
overige kosten	€ 55.021	€ 11.968	€ 35.898	€ 41.061
Communicatiemiddelen	€ 8.500	€ 310	€ 5.000	€ 6.500
TOTALE LASTEN	€ 254.925	€ 219.350	€ 282.705	€ 344.499
BATEN				
Inkomsten programma/ exploitatie	€ 238.500	€ 208.803	€ 255.200	€ 288.000
bar, feestjes, verhuur	€ 220.000	€ 152.064	€ 208.000	€ 233.500
scholen en kampen	€ 18.500	€ 56.062	€ 39.200	€ 43.500
Hemelse Tuin	€ -	€ 677	€ 8.000	€ 11.000
Inkomsten vaste verhuur en overige	€ 16.500	€ 16.376	€ 24.500	€ 26.500
Bijdrage fondsen	€ -	€ 3.000	€ 3.000	€ 30.000
TOTALE BATEN	€ 255.000	€ 228.179	€ 282.700	€ 344.500
Saldo programma en exploitatie	€ 75	€ 8.829	€ -5	€ 1

TOTAALOVERZICHT				
Totale lasten	€ 605.000	€ 673.823	€ 709.428	€ 882.462
Totale baten	€ 605.000	€ 687.893	€ 709.428	€ 882.462
Saldo	€ 0	€ 14.070	€ 0	€ 1

Jeugdland voor altijd

7. Jeugdland, altijd

Samen in de natuur spelen is van levensbelang, op een plek die geen thuis is en geen school, waar de klok anders tikt. De ruimte en inspiratie die Jeugdland biedt was nooit kostbaarder dan in deze tijd, in deze stad.

Met die urgentie begon Jongensland in 1949 aan de Oosterringdijk en het was hoe de beroemde fotograaf Ursula Schulz Dornburg de iconische plek in 1969 door haar lens zag. Ze bracht de foto's onlangs uit in 'Huts, Temples, Castles. Jongensland Oost'.

Het is ook de overtuiging waarmee het huidige team & partners Jeugdland beheren en verder ontwikkelen, in het besef van de vele generaties die in de afgelopen (bijna) 75 jaar op het terrein zijn opgegroeid, met de ambitie om de plek liefdevol door te geven aan de volgende.

Jeugdland heeft baat bij een 'eeuwig' en ruimer perspectief. Opdat het Jeugdland team dat nog geboren moet worden, in 2099 het 150-jarig bestaan kan vieren, terwijl de zaailingen van de bomen van nu dan groot en sterk zijn en de kinderen nog altijd roepen 'Hier is het!'.

Hier is het! Een plek echt voor jou
om buiten op avontuur te gaan.
Waar je de wind in je haren voelt en het water op je huid,
de natuur ziet veranderen met de seizoenen.
Waar je rent, springt, zwemt, klimt, glijdt, slingert, sjouwt,
op je blote voeten over de stenen,
en met je handen aan het roer.
Waar je je vrienden ziet en nieuwe ontmoet,
waar je samen speelt en leert.
Waar je je verwondert over hoe fruit en groente groeit
over dat je ook bloemen kan eten,
en brood bakt boven het vuur.
Waar je je eigen spel speelt,
het kasteel uit je dromen bouwt,
en een zelfgemaakte raket naar de maan schiet.
Waar je ervaart dat je ertoe doet
en dat wat jij doet uitmaakt.
Een klein land om groot te groeien.

'We deden verstoppertje, het regende en er hing een tak te waaien en toen voelde ik me intens gelukkig.'

'Ik denk aan de eerste keer van de grote glijbaan, ik was met mijn vrienden, we trokken onze jassen en truien uit en gleden daarop naar beneden.' 'Ik herinner me dat ik heel trots was dat mijn kinderen helemaal zelf aan het timmeren waren.' 'Ik kwam hier extra vaak tijdens het hele proces van de scheiding van mijn man. Mijn zoon en ik komen hier allebei tot rust.' 'Het was vroeger al een mooie vlucht als je op driehoog woonde met kinderen en dat is nog steeds zo, alleen is het volwassen geworden, maar gelukkig niet elitair.' 'Het coolste dat ik heb meegemaakt hier was toen er iemand een soort gele tornado aan rook maakte, daar bij de glijbaan 'Ik heb goeie herinneringen aan mijn vriendin, dat we elkaar hier echt hebben ontmoet.' 'Dat we nooit meer weg willen als we hier zijn, normaal vervelen we ons snel maar hier niet. 'Om Jeugdland verhuizen we niet'

Herinneringen van bezoekers –
publieksonderzoek 2020

Medewerkers

Operationeel team

Niels van Roijen, Marco Gelderman, Leonie van Dalen, Daniël Oud, Sanne Sofie Harper

Beheer, onderhoud en toezicht

Jonathan Sommer, Samantha Drenth, Roel Calis

Vrijwilligers beheer, onderhoud en toezicht

Roel, Klaas, Richard, Isha, Daan, Schello, Max, Danielle, Saar

Horeca, workshops en feestjes

Melissa Lagerburg, Jonah Mulder, Raghad Kasas, Kirian Schreuders, Anna Vervest, Josje Veugen,
Julia Mulder, Sophie Ruhl, Adam Kalianko, Aviva Collins

Hemelse Tuinen en tuinmedewerkers

Roos Kuipers, Mercedes de Klein, Hester de Goede, Evi Hers, Linda Busman

Vrijwilligers tuin

Melle, Karlien, Maria, Wia, Flip, Pjotr, Anne, Klaas, Karin, Wybe, Josine, Margreet,
Susan, Liesbeth, Arjan, Sarah, Tanja, Nynke

Outdoor & Watersport

Michiel Vervoort, Jimmy Chapman, Bas Elgersma, Niek Remijn, Katja Ketelaar, Zeah Heijde,
Guido van der Meer, Ilse Schreurs, Roel Oostra, Charda Verhagen, Inouk Meijer, Thirza Houweling,
Sterre Kuipers, Carmen Bruchner, Hanneke Akkerman, Lilianne Sweere, Keanu de Lange,
Ferron de Wit, Cees van der Duin, Tim Maier, Yves Koekkoek, Frank Vervoort

Maakland (onderdeel van Nowhere)

Michel de Rooij, Bart Merks, Alex Winters, Ylja Band, Robin van den Bogaert, Wouter Verschoor,
Cecile Hübner, Laila van Berge, Elodie Emilisa, Davy Wouda, Tibor Pasman

Amsterdam University College

Isabella Tosovic, Luuk Boekestein, Annie Alfordi, Michael Atkins, Victoria Dvorak,
Melis Yontan, Dhruv Gulati

ROADS

Rini van Oeffel, Ruben, Willem

IAMBE

Karen Mulder, Bas, Mariska, Stijn, Charles, Wijnand, Yassin

Zakelijke ondersteuning en advies

Celine Bosman, Carla Bosch, Oeds Westerhof

Directie

Meinke Noordam

Raad van Toezicht

Jan Willem Huisman, Annette van Driel, Marga Kuperus, Theo van Uden

Colofon

Stichting Jeugdland Amsterdam

Valentijnkade 131
1095 KH Amsterdam
info@jeugdlandamsterdam.nl
www.jeugdlandamsterdam.nl

Teksten

Sanne Sofie Harper
Leonie van Dalen
Niels van Roijen
Carla Bosch
Lisanne Snelders
Celine Bosman
Meinke Noordam

Vormgeving

Ylja Band

Titels

Teddie (8 jaar)

Foto's

Nosh Neneh
Studio Hester
Roos Kuijpers
Elodie Emilisa
Team Jeugdland

Lettertype

New Spirit

Papier

100% gerecycleerd Balance

Print

Drukkerij De Bij

✘ Gemeente
✘ Amsterdam
✘ Oost

NOWHERE

Jugendland